Lietas arhīva Nr. A42-00574-24/8
ECLI:LV:ADRJRIT:2024:0409.A420215223.6.S

Administratīvā rajona tiesa
Rīgas tiesu nams
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā 2024.gada 9.aprīlī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Dace Grabovska,

piedaloties pieteicējam /pers. A/, pieteicēja pilnvarotajai pārstāvei zvērināta advokāta palīdzei Zanei Stafeckai, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Ģenerālprokuratūras pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu daļā par Ģenerālprokuratūras 2023.gada 24.augusta lēmuma Nr.N-101-2023-00388 atzīšanu par prettiesisku un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru Ģenerālprokuratūrai tiktu uzdots atkārtoti organizēt attiecīgo pretendenta atlases kārtu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /pers. A/ 2023.gada 16.jūnijā vērsās ar pieteikumu (lietas 25.-28.lapa), kā arī lūgumu (lietas 29.-31.lapa) Prokuratūrā pretendēt darbam prokurora amatā.

Pieteicējs sekmīgi nokārtoja prokurora amata kandidātu atlases pirmo kārtu – testu.

Atlases otrajā kārtā veikta pieteicēja pieteikuma un iesniegto dokumentu izvērtēšana, pārbaudot formālos kritērijus: pretendenta atbilstību Prokuratūras likumā noteiktajām prasībām prokurora amata kandidātam (izņemot prasību par nevainojamu reputāciju) un noteikto ierobežojumu ieņemt prokurora amata neesamību.

Atlases trešajā kārtā veikta pieteicēja intervēšana.

Pieteicējs 2023.gada 27.jūlija iesniedza Prokuratūrā pieteikuma papildinājumus (lietas 32.-34.lapa).

Ar Latvijas Republikas Prokuratūras Prokuroru atestācijas komisijas (turpmāk – Komisija) 2023.gada 28.jūlija lēmumu Nr.P-104-670-2023-00143 (lietas 35.-36.lapa) nolemts pieteicēju neiekļaut prokurora amata kandidātu sarakstā (turpmāk – sākotnējais lēmums).

Izskatot pieteicēja iebildumus par sākotnējo lēmumu (lietas 37.-42.lapa), ar Ģenerālprokuratūras 2023.gada 24.augusta lēmumu Nr.N-101-2023-00388 (turpmāk – Lēmums) (lietas 16.-19.lapa) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts un noraidīts pieteicēja lūgums atkārtoti organizēt attiecīgo pretendenta atlases kārtu.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Konkrētajā gadījumā nav konstatēti procesuāli pārkāpumi, tostarp vienlīdzības principa ievērošanas pārkāpumi vai pamatots interešu konflikts. Izvērtēšanas procedūra bija objektīva, patvaļas aizlieguma un atšķirīgas attieksmes aizlieguma princips netika pārkāpts, procesuālais taisnīgums tika ievērots, visiem pretendentiem bija vienādas iespējas un vienādi apstākļi, kā arī visiem pretendentiem novērtējums veikts pēc vieniem un tiem pašiem kritērijiem.

[1.2] Pretēji iesniegumā norādītajam, Komisijas sastāvs tika nosaukts pašā sēdes sākumā, pieteicējam tika izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu Komisijas locekļiem.

Apstāklis, ka Komisijas locekļi, iespējams, ir pazīstami ar pieteicēja bijušo virsprokurori, pats par sevi nevar būt par pamatu apšaubīt Komisijas sākotnējā lēmuma objektivitāti vai atzīt to par procedūras pārkāpumu.

[1.3] Attiecībā uz neiespējamību pieteikt lūgumus, šāda iespēja faktiski tieši tika dota pēc pārtraukuma, aicinot pieteicēju pašam pateikt jebko būtisku, kas iepriekš netika izrunāts, tādejādi tika dota iespēja pieteikt arī lūgumus un lūgt pievienot jebkādus materiālus, tai skaitā Disciplinārtiesas 2021.gada 4.oktobra lēmumu.

Vienlaikus par šāda lēmuma esību tika minēts sēdes sākumā, analizējot lietā esošos dokumentus un norādot, ka ar šo lēmumu piemērotais disciplinārsods atstāts spēkā.

Disciplinārtiesas 2021.gada 4.oktobra lēmums, kā arī pats piemērotais disciplinārsods nebija vērtējamo kritēriju lokā.

[1.4] Neatbilst patiesībai apgalvojums, ka netika dota iespēja brīvi izteikties pirms lēmuma pieņemšanas. Proti, pārtraukums sēdes gaitā tiešām tika izsludināts, taču tā laikā netika pieņemts lēmums pēc būtības, bet tika izspriests jautājums par tālāko procedūru, kas, sēdei atsākoties, pieteicējam tika paziņots, savukārt, pirms pārtraukuma pieteicējs tika informēts, ka Komisijai nepieciešams apspriesties.

Pieteicējs iespēju brīvi izteikties izmantoja, atkārtoti analizējot savu reputāciju un atkārtoti norādot apstākļus, kas liecina par atbilstību amatam.

Tas, ka pārtraukuma laikā būtu pieņemts Komisijas lēmums pēc būtības, ir pieteicēja pieņēmums.

Arī Komisijas līdzpriekšsēdētāja pēc pieteicēja noslēguma paskaidrojumiem, izskaidrojot tālāko kārtību, norādīja, ka pēc Komisijas sēdes katrs loceklis atsevišķi novērtēs definētos kritērijus, pieļaujot, ka vērtējums var būt sekmīgs, un darot zināmu, ka par Komisijas lēmumu pieteicējs tiks informēts.

[1.5] Kopumā vērtējot pēc Komisijas sēdes iesniegtos pieteikuma papildinājumus, secināms, ka tie nesatur informāciju, ka lietā nebūtu noskaidrota būtiska objektīvā patiesība.

[1.6] Salīdzinot 2023.gada 26.jūlijā Komisijas sēdē pārējiem diviem pretendentiem uzdotos jautājumus, tie visi atzīstami par uzdotiem ar mērķi veikt definēto kritēriju novērtēšanu, turklāt atsevišķi Komisijas locekļi visiem pretendentiem uzdeva identiskus jautājumus.

[1.7] Attiecībā par Komisijas sēdes ilgumu Ģenerālprokuratūra norāda, ka pieteicēja gadījumā ievērojams laiks tika veltīts, lai noskaidrotu, kāpēc netika izpildīta Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma prasība norādīt pēdējo piecu gadu laikā piemērotos administratīvos sodus. Tāpat sēdes gaitā

Komisija vairākkārt pieteicējam aizrādīja uz nepieciešamību atbildēt uz jautājumiem īsi un konkrēti, nenovirzoties no tēmas.

[1.8] Nav korekti pārmetumi, ka Komisija neesot centusies noskaidrot pieteicēja vispusīgās intereses – iespēja norādīt savas ārpusdarba intereses pieteicējam bija dota, atbildot uz konkrētiem jautājumiem par prokurora erudīciju vai citiem panākumiem un sasniegumiem privātajā dzīvē, ārpus darba, kā arī savos noslēguma paskaidrojumos.

[1.9] Par atlases kritēriju neesību un neiespējamību pārbaudīt, vai vērtējums nav izdarīts patvaļīgi, vēršama uzmanība, ka Komisijas locekļi savam vērtējumam ir pievienojuši komentārus, kas dod iespēju atspēkot arī šos pārmetumus, salīdzinot komentāru korektumu ar Komisijas sēdes ierakstu, tomēr šī analīze jau satur pārvērtēšanas pēc būtības elementus (pārsniedz pārsūdzības robežas).

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs vērsās ar pieteikumu tiesā (lietas 5.-14.lapa). Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Ir vērtēti kritēriji, kuri neatbilst Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma vērtēšanas kritērijiem.

[2.2] Pieteicējs sniedza Komisijai atbildes pēc būtības. Piekrīt, ka, iespējams, novirzījās no skaidras un tiešas atbildes.

[2.3] Pieteicējs uzskata, ka no viņa sniegtajām atbildēm nevar izdarīt secinājumus, ka atbildes nav konstruktīvas un ka tās nebūtu atbilstošas situācijai un intervijas gaitai, ar ko pieteicējam bija jāskaidro paplašināti savs viedoklis, lai, pirmkārt, skaidrotu pirms tam nepateikto, ņemot vērā, ka pirms tam virsprokurore sarakstīja tendenciozas lietas par pieteicēju, otrkārt, pieteicējs ir spējīgs sniegt arī plašākas un padziļinātas atbildes. Pieteicējs norāda, ka apstāklis, ka viņš sniedza izvērstas atbildes, raksturo padziļinātas zināšanas.

[2.4] Pārkāpts objektivitātes princips, patvaļas aizlieguma princips, jo ir vērtēti un secinājumos izteikti kritēriji, kas nebija jāvērtē, piemēram, ir pārmests tas, ka pieteicējs atbildes meklējis internetā, kas nebija aizliegts, kā arī notikusi ciniska un diskriminējoša rīcība. No videoieraksta ir redzams, ka pieteicējs sniedza atbildes pārsvarā no galvas. Tāpat pārkāpts patiesības princips.

[2.5] Apgalvojums, ka pieteicējs nespēj būt godīgs, atklāts un objektīvs, ir klaji un ciniski meli.

[2.6] Pieteicējs uzskata, ka vērtējums ir saskaņots starp Komisijas locekļiem, tie ir izdomāti un pārkopēti, tendenciozi, Komisijas secinājumi ir izdarīti patvaļīgi un apmelojoši.

[2.7] Pieteicējs pieteikumā sniedz skaidrojumu par saviem administratīvajiem pārkāpumiem, kā arī Disciplinārtiesas lēmumu.

[2.8] Par procesuālajiem pārkāpumiem - lūgumus bija jāļauj izteikt pirms lietas izskatīšanas pēc būtības, lieta tika izskatīta nelikumīgā sastāvā, administratīvā akta pamatojumā ir iekļauti pieņēmumi, atlases kritēriju neesība un attiecīgi neiespējamība pārbaudīt, vai vērtējums nav izdarīts patvaļīgi, proti, nolikumā ir tikai vērtējuma kritēriji, bet nav noteikts, kādai rīcībai jābūt, lai iegūtu noteiktu atzīmi.

[3] Ģenerālprokuratūra tiesai iesniegtajos paskaidrojumos (lietas 66.-68.lapa) pieteicēja pieteikumu neatzīst, atsaucoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem, papildus norādot turpmāk minēto.

[3.1] Ģenerālprokurors var uzdot atkārtoti organizēt attiecīgo pretendenta atlases kārtu vienīgi tad, ja tiek konstatēti atlases procesa pārkāpumi, kas varēja ietekmēt atlases rezultātu kopumā.

[3.2] Iebildumu izskatīšanas gaitā tika izvērtēti visi pieteicēja argumenti, ar kuriem pieteicējs apšaubīja atlases procesa tiesiskumu un komisijas objektivitāti, visi šie argumenti tika atspēkoti.

[3.3] Ģenerālprokuratūra vērš uzmanību, ka pēc būtības un satura prokuroru amata kandidātu atlases trešā kārta ir praktiski identiska tiesneša amata kandidātu atlases ceturtajai kārtai.

[3.4] Ārējos tiesību aktos nav tieši noteikts, kādus vērtējamos kritērijus ir lietderīgi piemērot prokuroru atlases procesā, tomēr visi izstrādātie un atlases gaitā izvērtētie kritēriji atzīstami par būtiskiem prokurora amata pildīšanai, to vidū nav tādu kritēriju, kas nebūtu saistīti ar prokurora funkciju veikšanu; īpaši būtiska nozīme nav piešķirta nevienam atsevišķam kritērijam, vienlaicīgi nav arī pamata uzskatīt, ka kāds no kritērijiem būtu atzīstams par mazsvarīgu.

[3.5] Pieteicēja pieteikumā norādītie argumenti ir pārāk izplūduši un nekonkrēti, lai uz tiem varētu argumentēti oponēt, bet apgalvojumi, ka „prokuratūras pārstāvji nesodāmības un nesamērīgi lielas varas koncentrācijas rezultātā „uzfabricē" secinājumus, kas pēc tam tiek ietverti oficiālā valsts dokumentā" vai „valsts augstākās amatpersonas ir rīkojušās klaji un ciniski patvaļīgi, nodarot vienkāršam puisim reālu kaitējumu un dzīves kvalitātes samazinājumu vairāku gadu garumā" nav ilustrēti ne ar vienu faktu, kas šos apgalvojumus apstiprinātu, līdz ar ko tie vērtējami kā deklaratīvi.

[3.6] Attiecībā uz pieteikumā citētajiem komisijas locekļu vērtējumiem nepieciešams atgādināt, ka ģenerālprokurora lēmumā tie norādīti, vienīgi gūstot pārliecību par to, ka vērtējums (salīdzinājumā ar sēdes ierakstu) nav bijis patvaļīgs un bija objektīvs. Pieteicēja secinājumi vai komentāri par citētajiem vērtējumiem ilustrē tikai viņa paša attieksmi pret tiem, taču tie neietilpst to apstākļu kopumā, kas būtu jāvērtē, pārliecinoties par atlases tiesiskumu.

[3.7] Jautājumā par pieteicēja reputāciju jāatzīmē, ka ar 2023.gada 25.septembra ģenerālprokurora pavēli stājies spēkā precizēts Prokuroru amata kandidātu atlases nolikums, kurā noteikts, ka trešajā atlases kārtā pirmām kārtām vērtējama pretendenta reputācija, un gadījumā, ja komisija atzīst, ka pretendents neatbilst Prokuratūras likumā noteiktajai prasībai par nevainojamu reputāciju, Komisija pieņem motivētu lēmumu neiekļaut pretendentu prokurora amata kandidātu sarakstā, un atlases trešo kārtu neturpina. Izskatāmajā gadījumā komisija sākotnēji novērtēja pieteicēja kompetences un, atzīstot vērtējumu par nepietiekamu, pieteicēja reputāciju nemaz nevērtēja.

[3.8] Kritiski vērtējams pieteicēja apgalvojums, ka lūgumus bijis jāļauj izteikt pirms uzsāktas trešās kārtas pārrunas. Kā noskaidrots iepriekš, iesniedzot iebildumus par Komisijas lēmumu, pieteicējs norādīja, ka šādas iespējas viņam nav bijis vispār, tomēr, konstatējot, ka šāda iespēja tomēr dota, pieteicējs apgalvo, ka lūgumus ir jāļauj izteikt pirms lietas izskatīšanas pēc būtības, jo „tas maina visa procesa būtību un uzdoto jautājumu loku". Ģenerālprokuratūra vērš uzmanību, ka intervijas gaitā jautājumi tiek uzdoti pretendentam, nevis otrādi, pieteikumā nav arī minēts, kā tieši mainās procesa būtība.

[3.9] Attiecībā uz pārmetumiem par lietas izskatīšanu nelikumīgā sastāvā, Ģenerālprokuratūra vērš uzmanību, ka pieteicējam tika dota iespēja pieteikt argumentētu noraidījumu, savukārt tas apstāklis vien, ka prokurori savā starpā ir pazīstami, nerada nedz interešu konfliktu, nedz pats par sevi atzīstams par šķērsli dalībai komisijā, turklāt komisijas locekļu vērtējumi kopumā bijuši līdzīgi.

[3.10] Jautājumā par Lēmuma pamatojumā iekļautajiem pieņēmumiem pieteicējs nav precizējis, kas ir tie pieņēmumi, kas neatbilst patiesībai, līdz ar ko nav iespējams šim apsvērumam argumentēti iebilst.

[4] Pieteicējs par Ģenerālprokuratūras paskaidrojumiem iesniedza atsauksmi (lietas 137.-146., 148.-152.lapa).

[4.1] Pieteicējs uzskata, ka Komisijas secinājumi ir balstīti uz kļūdainu iekšējo pārliecību, kas izpaudusies vērtēšanā atbilstoši savai pieredzei, nevis uz objektīvām, zinātnē balstītām atziņām, neizvērtējot pirmšķietamās loģikas izslēdzošos faktus.

[4.2] Komisija pārsniegusi savu rīcības brīvību. Tā izpaudusies, vērtējot kritērijus, kas nav noteikti Prokurora amata kandidātu atlases nolikumā, piemēram, par datora izmantošanu, secinājumu izdarīšanā patvaļīgi uz pieņēmumiem par iespējamo nākotni, kā arī secinājumos par pretendenta iekšējo uztveri.

[4.3] Konkrētajā gadījumā ir noticis atšķirīgas attieksmes aizlieguma principa pārkāpums, kas izpaudies šādi: Komisijas sastāva nedarīšana zināma

iepriekš, amatpersonu, par kuru objektivitāti var pastāvēt pamatotas šaubas, piedalīšanās jautājumu izlemšanā, selektīva pierādījumu vākšana, vērtēšana/secinājumu izdarīšana ārpus pašas Prokuratūras noteiktā kritēriju rāmja, patvaļīgi izdarīti secinājumi pretēji sniegtajām atbildēm, netika ļauts pienācīgā kārtā izteikt lūgumus.

[4.4] Pieteicējs vērš uzmanību, ka lietā ir strīds par vienlīdzības un privātās dzīves neaizskaramības principu pārkāpumiem.

[4.5] Pieteicējs atkārtoti vērš uzmanību, ka konkrētajā gadījumā pārkāpts procesuālā taisnīguma princips, patvaļas aizlieguma princips.

[4.6] Pat pieņemot, ka Komisija pieteicēja reputāciju nemaz nevērtēja (kas ir absurdi), tad tas pats par sevi ir pietiekams pamats rīkot atkārtotu atlasi.

[4.7] Šajā administratīvajā lietā nav piemērojamas administratīvajā lietā Nr.A420738110 sniegtās prakses atziņas.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs un pieteicēja pārstāve uzturēja pieteikumu pilnā apmērā, pamatojoties uz pieteikumā un atsauksmē norādītajiem argumentiem, papildus tika norādīts, ka pieteicēja ieskatā pret viņu vērsta atšķirīga attieksme, pieteicēja vērtēšana notikusi uz nepamatotiem pieņēmumiem, pieteicēja iesniegtajos dokumentos esošā informācija varēja ietekmēt lietas iznākumu, pieteicējs uzskata, ka viņam ir tiesības tikt aizmirstam, Komisijas vērtējumi bija saskaņoti, pieteicējs tika pazemots, tika pārkāpti vērtēšanas kritēriji. Atzina, ka pats runā gari un plaši.

Savukārt atbildētājas pusē pieaicinātās iestādes pārstāvis pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādīto argumentāciju.

Motīvu daļa

[6] Tiesa skaidro, ka tiesa nevar iestādes vietā izdarīt izvēli par konkrētajam amatam piemērotāko pretendentu, jo tiesas funkcija ir kontrolēt valsts pārvaldes darbības tiesiskumu, nevis valsts pārvaldes vietā izdarīt lietderības apsvērumus (Senāta 2007.gada 6.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-136/2007 (A42246805) 17.punkts). Tomēr tiesai, vērtējot iestādes rīkoto amata konkursu, jāpārbauda, vai konkurss bija objektīvs, vai tika ievērots procesuālais taisnīgums, vai netika pārkāpts patvaļas aizlieguma princips un atšķirīgas attieksmes aizlieguma princips, tostarp, vai visiem pretendentiem bija vienādas iespējas un vienādi apstākļi, kā arī, vai novērtējums veikts pēc tādiem pašiem kritērijiem kā pārējiem pretendentiem (Senāta 2017.gada 14.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-171/2017 (A420231014) 8.punkts).

Neraugoties uz to, ka Ģenerālprokuratūrai nav pienākuma nodrošināt pieteicēju ar prokurora amatu, tai ir pienākums nodrošināt tādu kandidātu atlases procedūru, kurā tiktu ievēroti iepriekš minētie principi. Savukārt administratīvā tiesa ir kompetenta pārbaudīt, vai konkrētajā konkursā attiecīgie principi tika ievēroti.

Līdz ar to tiesa turpmāk šajā spriedumā pārbaudīs, vai konkurss bija objektīvs, vai tika ievērots procesuālais taisnīgums, vai netika pārkāpts patvaļas aizlieguma princips un atšķirīgas attieksmes aizlieguma princips, tostarp, vai visiem pretendentiem bija vienādas iespējas un vienādi apstākļi, kā arī, vai novērtējums veikts pēc tādiem pašiem kritērijiem kā pārējiem pretendentiem.

[7] Prokuratūras likuma 33.[1] panta ceturtā daļa noteic, ka kārtību, kādā veicama prokurora amata kandidātu atlase, nosaka Prokurora amata kandidātu atlases nolikums.

Atbilstoši Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma (šeit un turpmāk redakcijā, kas bija spēkā laikā, kad pieteicējs pretendēja uz prokurora amatu https://www.prokuratura.lv/media/Normativie_akti/pav%C4%93le_100_30.09_pielikums.pdf) 1. un 2.punktam nolikums nosaka kārtību, kādā tiek veikta prokurora amata kandidātu atlase, lai aizpildītu rajona (pilsētas) prokuratūras prokurora amata vakanci. Atlase notiek atklātā konkursā, pārbaudot personas, kura vēlas kandidēt uz prokurora amatu (turpmāk – pretendents), vispārējās un prokurora amata pienākumu pildīšanai nepieciešamās juridiskās zināšanas, izvērtējot pretendenta atbilstību Prokuratūras likumā noteiktajām prokurora amata kandidāta prasībām un prokurora amatam nepieciešamās kompetences un prasmes.

Atbilstoši Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma 41.punktam par Komisijas lēmumu, kas ir bijis par pamatu pretendenta neiekļaušanai prokurora amata kandidātu sarakstā, pretendents desmit dienu laikā pēc tā paziņošanas var iesniegt ģenerālprokuroram iebildumus. Ja ģenerālprokurors konstatē atlases procesa pārkāpumus, kas varēja ietekmēt atlases rezultātu kopumā, viņš var uzdot atkārtoti organizēt attiecīgo pretendenta atlases kārtu. Ģenerālprokurora atbildi pretendents mēneša laikā var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma 13.punkts noteic, ka atlase notiek trīs kārtās.

Lietā nav strīda par prokurora amata kandidātu atlases pirmo un otro kārtu.

Lietā ir strīds par prokurora amata kandidātu atlases trešo kārtu, līdz ar to ir izšķirams jautājums par to, vai trešās atlases kārtas laikā tika pieļauti pārkāpumi, kuri varēja ietekmēt atlases rezultātu kopumā.

[8] Tiesa skaidro, ka valstij ir pienākums nodrošināt pienācīgu tās institūciju darbību, kā arī noteikt tādu regulējumu, lai valsts vara tiktu īstenota atbilstoši sabiedrības interesēm. Viens no veidiem, kā to sasniegt, ir noteikt kvalifikācijas un objektivitātes prasības personām, kurām uzticēta valstij vai sabiedrībai nozīmīgu funkciju izpilde. Šiem ierobežojumiem ir leģitīms mērķis, un plašākā nozīmē tas skar gan demokrātisko valsts iekārtu, gan sabiedrības drošību. Lai šo mērķi sasniegtu, normatīvajos aktos attiecīgā amata pretendentam tiek izvirzītas paaugstinātas prasības, noteikta īpaša iecelšanas kārtība un pamatoti gadījumi, kad iecelto amatpersonu var atstādināt vai atbrīvot no amata. Amata ierobežojumi personām, kuras pilda valstij nozīmīgas funkcijas (piemēram, tiesneši, prokurori, advokāti, zvērināti tiesu izpildītāji u.c.), var būt stingrāki nekā citās jomās. Tostarp var būt noteikti arī tādi kritēriji amata ieņemšanai, kas saistīti ar amata pretendenta personību (Satversmes tiesas 2006.gada 23. februāra sprieduma lietā Nr.2005-22-01 9. un 10.2.punkts).

Saskaņā ar Prokuratūras likuma 1.panta pirmo daļu prokuratūra ir tiesu varas institūcija, kas patstāvīgi veic uzraudzību pār likumības ievērošanu šajā likumā noteiktās kompetences ietvaros.

Atbilstoši minētā likuma 5.panta pirmajai daļai prokurors lēmumus pieņem patstāvīgi un vienpersoniski, pamatojoties uz savu pārliecību un likumiem, ievērojot personu vienlīdzību likuma un tiesas priekšā, nevainīguma prezumpciju, patiesību un likumību.

Savukārt likuma 6.panta pirmā daļa noteic, ka prokurors savā darbībā ir neatkarīgs no citu valsts varu un pārvaldi realizējošo institūciju vai amatpersonu ietekmes un pakļaujas tikai likumam.

Prokuratūras likuma 33.panta pirmajā daļā ir noteiktas prasības prokurora amata kandidātiem – par prokuroru var iecelt personu, kura ir Latvijas pilsonis, prot valsts valodu augstākajā līmenī, sasniegusi 25 gadu vecumu, ieguvusi augstāko profesionālo vai akadēmisko izglītību (izņemot pirmā līmeņa profesionālo izglītību) un jurista kvalifikāciju, kā arī maģistra vai doktora grādu, ir ar nevainojamu reputāciju, stažējusies prokuratūrā, izpildījusi stažēšanās programmu, nokārtojusi kvalifikācijas eksāmenu un saņēmusi atestācijas komisijas atzinumu par atbilstību prokurora amatam.

Papildus tam likuma 37.pants noteic apstākļus, kuri personai liedz būt par prokuroru un prokurora amata kandidātu.

Tātad prokurora amata kandidātiem likums izvirza paaugstinātas prasības.

Senāts ir atzinis, ka, ņemot vērā prokurora veicamos amata pienākumus, sabiedrības interesēs neapšaubāmi ir, lai šo amatu ieņemtu zinošas un kompetentas personas (Senāta 2007.gada 3.maija sprieduma lietā Nr.SKA-138/2007 (A42178005) 9.2.punkts).

Objektivitāte prokurora amata kandidātu atlasē ir viens no būtiskiem nosacījumiem, kas nodrošina to, ka par prokuroriem kļūst kompetenti juristi, kam ir nepieciešamās prasmes un zināšanas. Tādējādi no prokurora amata kandidātu atlases objektivitātes ir atkarīga arī turpmākā prokuratūras darbība – uzraudzība pār likumības ievērošanu, prokuroru darbības neatkarība un viņu lēmumu pamatotība. Tomēr ir svarīgi, lai būtu noteikti ne tikai objektīvi kritēriji prokurora amata kandidātu atlasei, bet lai arī pati kandidātu atlases un vērtēšanas procedūra būtu objektīva. Proti, viens no prokurora neatkarības nodrošināšanas veidiem ir arī caurspīdīga atlases kārtība, kas ir balstīta uz objektīviem kritērijiem. Tā ir viena no garantijām tam, ka prokurors savā darbībā ir neatkarīgs, jo mazina iespēju, ka viņš varētu būt pakļauts tādu personu ietekmei, kurām viņš varētu būt pateicīgs par iecelšanu amatā. Objektivitāte prokurora amata kandidātu atlasē veicina arī sabiedrības uzticēšanos prokuratūrai, jo sabiedrības paļaušanās uz to, ka prokuratūra rīkojas likumīgi, var veidoties vienīgi tad, ja sabiedrībai ir pārliecība, ka atlasē uzvar objektīvi labākie kandidāti. Visbeidzot objektivitāte prokurora amata kandidātu atlasē ir vērsta arī uz prokurora amata kandidātu Satversmes 91.pantā garantēto tiesību uz vienlīdzīgu attieksmi aizsardzību (Senāta 2017.gada 28.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-193/2017 (A420399012) 7.punkts).

[9] Vērtējot pieteicēja argumentu, ka lieta tika izskatīta nelikumīgā sastāvā, kā arī uzskatu, ka lūgumus bija jāļauj izteikt pirms lietas izskatīšanas pēc būtības, tiesa norāda turpmāko.

[9.1] Atbilstoši Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma 32.punktam atlases trešajā kārtā [..] Komisijas līdzpriekšsēdētājs paziņo Komisijas sastāvu.

[9.2] Lietas materiālos atrodas Komisijas 2023.gada 26.jūlija sēdes protokols Nr.P-104-671-2023-00027 (lietas 86.lapa), kā arī prokurora amata pretendenta /pers. A/ atlases ieraksts (26.07.2023. intervēšana) (lietas 78.lapa), no kura konstatējams, ka pieteicējs tika iepazīstināts ar Komisijas sastāvu, izskaidrots, ka pieteicējam ir tiesības pieteikt noraidījumu kādam no Komisijas locekļiem vai visam sastāvam, kā arī noskaidrots, vai pieteicējam ir noraidījums Komisijas sastāvam. Gan no sēdes protokola, gan no atlases ieraksta konstatējams, ka pieteicējs nav pieteicis noraidījumu nevienam no komisijas locekļiem, tātad nav realizējis savas tiesības pieteikt noraidījumu. Vienlaicīgi no atlases ieraksta ir dzirdams, ka pieteicējs ir aicinājis Komisijas locekļus pašiem izvērtēt, vai viņš ir spējīgs būt objektīvs un neitrāls, gadījumā, ja nav spējīgs būt objektīvs un neitrāls, tad pieteicējs lūdz pašam atstatīties. Uz jautājumu par to, vai pieteicējam ir pamatoti argumenti, kas radītu šaubas par kāda Komisijas locekļa objektivitāti, pieteicējs sniedz atbildi, ka ir kolēģi, kas ir strādājuši kopā ar pieteicēja bijušo virsprokurori, bet nevienam konkrētam Komisijas loceklim noraidījumu nepiesaka (01:03 – 2:40 min.).

[9.3] Līdz ar to tiesa konstatē, ka pieteicējs savas tiesības pieteikt noraidījumu kādam konkrētam Komisijas loceklim vai sastāvam kopumā nav izmantojis. Tiesa piekrīt Lēmumā norādītajam, ka pieteicējam Komisijas sastāvs tika nosaukts pašā sēdes sākumā un pieteicējam tika izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu Komisijas locekļiem. Turklāt pieteicējs izteica nekonkrētu lūgumu, adresējot to visiem Komisijas locekļiem, patstāvīgi izvērtēt savu neitralitāti, bet uz precizējošu jautājumu nosaukt pamatotus argumentus, kas būtu par pamatu atstatīties, tādi netika izteikti no pieteicēja puses.

[9.4] Vērtējot pieteicēja minēto apstākli, ka Komisijas locekļi, iespējams, ir pazīstami ar pieteicēja bijušo virsprokurori, pats par sevi nevar būt par pamatu apšaubīt Komisijas sākotnējā lēmuma objektivitāti vai atzīt to par procedūras pārkāpumu, turklāt neviens no Komisijas locekļiem, kā to paskaidrojumā norādīja Ģenerālprokuratūra, nav tādās subordinācijas attiecībās (pakļauts pieteicēja bijušajai virsprokurorei), lai tas ietekmētu sākotnējo lēmumu.

[9.5] Pamatojoties uz minēto, pieteicēja arguments, ka Komisijas sastāvs iepriekš netika darīts zināms pieteicējam, nav pamatots.

[9.6] Savukārt attiecībā uz lūgumu izteikšanu tiesa piekrīt Ģenerālprokuratūras paskaidrojumos norādītajam, ka intervijas gaitā jautājumi tiek uzdoti pretendentam, nevis otrādi, pieteikumā nav arī minēts, kā tieši mainītos procesa būtība gadījumā, ja lūgumus būtu ļauts izteikt pirms intervijas uzsākšanas pēc būtības. Vienlaikus no intervijas ieraksta konstatējams, ka pieteicējam tika dota iespēja papildus izteikties, pieteicējs šo iespēju arī izmantoja, bet lūgumus Komisijai nepieteica.

[10] Pieteicējs uzskata, ka Komisija pārsniegusi savu rīcības brīvību, jo vērtējusi kritērijus, kas nav noteikti Prokurora amata kandidātu atlases nolikumā.

No Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma 32. un 33.punkta izriet, ka atlases trešajā kārtā Komisija intervē pretendentu un vērtē viņa pieteikumā sniegtās izvērstās atbildes uz šī nolikuma 7.1.1.–7.1.5.apakšpunktā ietvertajiem jautājumiem. Intervijā izmanto arī informāciju par pretendentu, kas iegūta atlases iepriekšējās kārtās, kā arī to informāciju par pretendentu, kas ir pieejama publiski vai tiesiski atrodas prokuratūras rīcībā. Uzsākot pretendenta interviju, [..] Ievērojot intervijas rezultātus, pretendenta atbildes, izņemot šī nolikuma 7.1.5.apakšpunktā paredzēto, katrs Komisijas loceklis atsevišķi novērtē pretendentu punktos no 1 līdz 10 un aizpilda Prokurora amata kandidātu atlases trešās kārtas vērtējumu lapu (1.pielikums), savu vērtējumu un piezīmes, ja tādas ir, ierakstot pie katra novērtējuma kritērija.

Savukārt Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma 7.punkts noteic, ka piesakoties konkursā, pretendents iesniedz tostarp pieteikumu, kurā pamato atbilstību Prokuratūras likumā noteiktajām prokurora amata kandidāta prasībām un apliecina, ka uz viņu nav attiecināmi Prokuratūras likumā noteiktie ierobežojumi ieņemt prokurora amatu, un sniedz izvērstas atbildes uz šādiem jautājumiem:

7.1.1.par iepriekšējo darba pieredzi un nozīmīgākajiem profesionālajiem sasniegumiem pēdējo trīs gadu laikā, raksturojot savu lomu to sasniegšanā un savus ieguvumus, bet, ja iepriekšējas darba pieredzes nav, tad par mācību praksē gūto pieredzi, raksturojot savu lomu patstāvīgā mācību prakses mērķa sasniegšanā un savus ieguvumus un sniedzot secinājumus par tās iespējamo ietekmi uz prokurora pienākumu pildīšanu;

7.1.2.par vienu svarīgu personīgu panākumu sadzīvē, kur raksturota situācija, sava loma un rīcība, rezultāti, sniegti secinājumi par iegūto pieredzi un tās tālāko izmantojumu;

7.1.3.par savām īpašībām un prasmēm, kas liecina par piemērotību prokurora amatam, kā arī mērķiem, kurus šajā amatā vēlas sasniegt;

7.1.4.par savu redzējumu par prokurora lomu tiesu sistēmas un valsts attīstībā;

7.1.5.par faktiem, kuri var negatīvi ietekmēt pretendenta reputāciju (par pēdējo piecu gadu laikā piemērotajiem administratīvajiem sodiem, disciplinārsodiem).

Lietas materiālos atrodas Prokurora amata kandidātu atlases trešās kārtas vērtējumu lapas (1.pielikums), kuras par pieteicēju aizpildījuši visi Komisijas locekļi (lietas 79.-84.lapa), no tām redzams, ka katrs Komisijas loceklis sniedzis savu vērtējumu 10 punktu sistēmā, atsevišķās vērtējuma lapās ierakstītas arī piezīmes, pārsvarā gadījumos, ja vērtējamais kritērijs ir novērtēts ar 4 punktiem vai zemāk.

Tiesa konstatē, ka Komisijas locekļi vērtējuma lapās ir iekļāvuši tikai tādus kritērijus, kas ir paredzēti Prokurora amata kandidātu atlases nolikumā esošajā 1.pielikumā. Arī intervijā ar pieteicēju tika uzdoti jautājumi atbilstoši konkrētajā pielikumā esošajām prasībām, ievērojot Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma 7.punktu. Līdz ar to tiesa atzīst par nepamatotu pieteicēja argumentu, ka Komisija pārsniegusi savu rīcības brīvību, jo vērtējusi kritērijus, kas nav noteikti Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma 7.1.1.-7.1.5.apakšpunktā.

Vienlaicīgi norādāms, ka Komisijas locekļi nevērtēja pieteicējam piemērotos administratīvos sodus pretēji tam, kā to uzskata pieteicējs. No pieteicēja intervijas izriet, ka Komisija vērtēja un mēģināja noskaidrot apstākļus un iemeslu, kāpēc pieteicējs administratīvos sodus par pēdējo piecu gadu periodu, pretēji Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma 33.punktā noteiktajam, nebija norādījis.

Kā to paredz Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma 33.punkts, ievērojot intervijas rezultātus, pretendenta atbildes, izņemot šī nolikuma 7.1.5. apakšpunktā paredzēto, katrs Komisijas loceklis atsevišķi novērtē pretendentu punktos no 1 līdz 10 un aizpilda Prokurora amata kandidātu atlases trešās kārtas vērtējumu lapu (1.pielikums), savu vērtējumu un piezīmes, ja tādas ir, ierakstot pie katra novērtējuma kritērija. Tātad pieteicējam, atbilstoši Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma 7.1.5.punktam, piesakoties konkursā, bija jāiesniedz pieteikums, tostarp, atbildot uz jautājumu par faktiem, kuri var negatīvi ietekmēt pretendenta reputāciju (par pēdējo piecu gadu laikā piemērotajiem administratīvajiem sodiem, disciplinārsodiem). Vienlaikus no pieteicēja atlases ieraksta (26.07.2023. intervēšana) var dzirdēt paša pieteicēja sniegto atbildi uz Komisijas locekļa jautājumu, kāpēc šī informācija netika norādīta pieteikumā. Proti, pieteicēja sniegtās atbildes Komisijai ir pretrunīgas, pieteicējs informāciju nenorādīja, jo paļāvās, ka viņam šādu jautājumu neuzdos vai arī, iespējams, nav izpratis pieteikuma aizpildīšanas nosacījumus, kā arī skaidro to, ka šie pārkāpumi nekādā veidā nevar negatīvi ietekmēt viņa reputāciju.

Tāpat tiesa nekonstatē, ka vērtējums starp Komisijas locekļiem būtu saskaņots, izdomāts vai pārkopēts. Tieši pretēji, no aizpildītajām vērtēšanas lapām redzams, ka ne visi Komisijas locekļi un ne pie visiem novērtējuma kritērijiem ir snieguši piezīmes, tostarp izliktais vērtējums 10 punktu sistēmā nav identisks pie katra no novērtējuma kritērija. Vērtējot Komisijas locekļu aizpildītās vērtējuma lapas kopumā, konstatējams, ka Komisijas locekļi snieguši savas piezīmes tieši par informācijas nesniegšanu Komisijai par pieteicēja pieļautajiem administratīvajiem pārkāpumiem un skaidrojuma sniegšanu par minēto, kā arī par pieteicēja sniegtajām atbildēm uz Komisijas locekļu jautājumiem gan par profesionālo darbību, gan personisko sasniegumu. Turklāt no pieteicēja atlases ieraksta izriet, ka vairāki komisijas locekļi vairākkārt aicināja pieteicēju sniegt precīzas atbildes uz uzdotajiem jautājumiem, nenovirzīties no jautājuma būtības (26.07.2023. intervēšana). Kaut arī tiesa nevērtē pēc būtības pieteicēja sniegtās atbildes komisijas locekļiem, piemēram, no trešās kārtas Komisijas locekļu aizpildītajām vērtējuma lapām redzams, ka kritērijā ,,uz jautājumiem ir sniegtas atbildes pēc būtības" četri no sešiem komisijas locekļiem šo kompetenci ir novērtējuši ar 4 punkti un zemāku vērtējumu, sniedzot skaidrojumu pēc būtības, kāpēc ir šāds vērtējums, kas pilnībā sakrīt ar intervijas laikā jau norādīto pieteicējam. Turklāt no intervijas redzams, ka pieteicējs vairākkārt novirzās no jautājuma būtības, ka to aizmirst, vēršoties pie Komisijas, lūdzot uzdoto jautājumu atkārtot.

[11] Attiecībā uz pieteicēja argumentu par datora izmantošanu intervijas laikā, no prokurora amata pretendenta /pers. A/ atlases ieraksta (26.07.2023. intervēšana), kā arī Komisijas locekles /pers. C/ aizpildītās vērtējumu lapas (lietas 84.lapa) konstatējams, ka pieteicējam intervijas laikā tika uzdots jautājums par cilvēktiesību garantēšanas un šo tiesību ierobežošanas pieļaujamības pamatprincipiem, proti, jautājums, kas saistīts ar pieteicēja teorētiskajām zināšanām. Uz minēto jautājumu pieteicējs sākotnēji meklēja atbildi, izmantojot, iespējams, datora palīdzību, ko pieteicējs būtībā atzina, atbildot uz Komisijas locekles jautājumu par to, vai pieteicējs izmanto palīgmateriālus. Tiesa piekrīt, ka datora izmantošana intervijas laikā nav aizliegta, vienlaicīgi jautājuma veids un tas, kā pieteicējs sniedza atbildi uz to, bija tieši vērsts uz pieteicēja juridisko zināšanu pārbaudi. Kā pieteikumā, tā tiesas sēdes laikā un trešās kārtas intervijā pieteicējs īpaši uzsvēra savas profesionālās zināšanas un pieredzi, kā arī vērsa Komisijas locekļu, tiesas uzmanību uz to, ka pieteicējs zina tiesību normas no galvas var visu atreferēt. Tiesa skaidro, ka profesionālo zināšanu pārbaudē nav būtiski zināt tiesību normas no galvas, bet gan spēt tās piemērot, tajā skaitā, sniedzot skaidrojumu Komisijas locekļiem par jautājumiem, kas skar prokuratūras funkcijas, prokurora profesionālo darbību. Līdz ar to tiesa nekonstatē, ka Komisija būtu pārsniegusi savu rīcības brīvību, kā to norāda pieteicējs. Tāpat tiesa nekonstatē, ka Komisija būtu vērtējusi tādus kritērijus, kas nav noteikti Prokurora amata kandidātu atlases nolikumā. Turklāt ņemams vērā, ka šāda veida jautājumi tika uzdoti arī pārējiem prokurora amata kandidātiem, lai pārbaudītu kandidāta teorētiskās zināšanas, kas tieši izriet no atbildētājas pusē pieaicinātās iestādes iesniegtajiem abu pārējo konkursa dalībnieku interviju ierakstiem.

[12] Attiecībā uz intervēšanas ilgumu jāpiekrīt Ģenerālprokuratūras norādītajam, ka pieteicēja gadījumā ievērojams laiks tika veltīts, lai noskaidrotu, kāpēc netika izpildīta Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma prasība norādīt pēdējo piecu gadu laikā piemērotos administratīvos sodus, turklāt sēdes gaitā Komisija vairākkārt pieteicējam aizrādīja uz nepieciešamību atbildēt uz jautājumiem īsi un konkrēti, nenovirzoties no tēmas vai jautājuma būtības.

No Komisijas 2023.gada 26.jūlija sēdes protokola Nr.P-104-671-2023-00027 konstatējams, ka pirmajai prokurora amata kandidātei atlases trešā kārta ilgusi vidēji 50 minūtes, otrajam kandidātam – vidēji 75 minūtes, pieteicējam – 140 minūtes.

Vērtējot pieteicēja atlases ierakstu (26.07.2023. intervēšana) un salīdzinot ar pārējo divu pretendentu atlases ierakstiem (ierobežotas pieejamības informācija, lietas 135.lapa), konstatējams, ka pieteicējam Komisijas locekļi uzdeva vairākus jautājumus, uz kuriem pieteicējs pats sniedzis vispārīgas, garas, arī nekonkrētas atbildes, tāpat konstatējams, ka Komisija vairākkārt norādīja uz nepieciešamību atbildēt tieši uz uzdoto jautājumu, turklāt lakoniski, kā arī uzdeva precizējošus jautājumus un lūdza skaidrojumus, piemēram, par faktiem, kuri var negatīvi ietekmēt pretendenta reputāciju, par pieteicējam piemērotajiem administratīvajiem sodiem, par pieteicēja attieksmi un redzējumu pret pieteicējam piemērotajiem administratīvajiem sodiem, par tās informācijas norādīšanu, ko paredz Prokurora amata kandidātu atlases nolikums, paskaidrojošas un izvērstākas atbildes uz nolikuma 7.1.1.–7.1.5.apakšpunktā ietvertajiem jautājumiem. Tāpat no intervijas konstatējams, ka pieteicējs, sniedzot atbildi, arī aizmirsa uzdoto jautājumu pēc būtības un lūdza to Komisijas loceklim atkārtot, kā arī pats atkārtoja, ka tagad atbildēs pēc būtības.

Turklāt pieteicējs pieteikumā pats piekrīt, ka, iespējams, novirzījās no skaidras un tiešas atbildes. Arī sēdē pieteicējs atzina, ka runā ,,gari un plaši". Vienlaikus pieteicējs arī sniedzis skaidrojumu, kāpēc pieteicējs intervijas laikā sniedza paplašinātas atbildes, proti, lai, pirmkārt, skaidrotu pirms tam nepateikto, ņemot vērā, ka pirms tam virsprokurore sarakstīja tendenciozas lietas par pieteicēju, otrkārt, pieteicējs ir spējīgs sniegt arī plašākas un padziļinātas atbildes.

Vērtējot minēto kopumā, tiesa atzīst, ka pieteicēja intervijas ilgums pēc būtības neietekmē trešās kārtas rezultātus. Komisija ir vērtējusi pieteicēja intervijas saturu un struktūru, kā arī Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma 7.1.1.–7.1.5.apakšpunktos noteiktās kompetences.

[13] Attiecībā uz pieteicēja argumentu, ka pat pieņemot, ka Komisija pieteicēja reputāciju nemaz nevērtēja (kas ir absurdi), tad tas pats par sevi ir pietiekams pamats rīkot atkārtotu atlasi.

No Prokurora amata kandidātu atlases nolikuma izriet, ka prokurora amata kandidāta reputācija netika vērtēta. Proti, minētā nolikuma 13.2.punkts noteica, ka otrajā kārtā – pieteikuma un iesniegto dokumentu izvērtēšana, pārbauda formālos kritērijus, pretendenta atbilstību Prokuratūras likumā noteiktajām prasībām prokurora amata kandidātam (izņemot prasību par nevainojamu reputāciju) un noteikto ierobežojumu ieņemt prokurora amatu neesamību.

No minētās normas izriet, ka pirmajās divās prokuroru amata kandidātu atlasēs nevērtē prasību par nevainojamu reputāciju kandidātam.

Savukārt ar 2023.gada 25.septembra ģenerālprokurora pavēli stājies spēkā precizēts Prokuroru amata kandidātu atlases nolikums (lietas 71.lapas reverss – 77.lapa, pieejams: https://www.prokuratura.lv/media/Normativie_akti/100pielikums.pdf). Atbilstoši minētā nolikuma 13.3.punktam atlases

trešā kārta notiek šādi – pretendenta pieteikumā iesniegto atbilžu uz šī nolikuma 7.1.1.– 7.1.5.apakšpunktā ietvertajiem jautājumiem vērtēšana un pretendenta intervēšana, pārliecinoties par viņa kompetencēm atbilstoši kritērijiem (2.pielikums), motivāciju, prasmi to pamatot un iepriekšējo darba un dzīves pieredzi, kā arī pretendenta atbilstības Prokuratūras likumā noteiktajai prasībai par nevainojamu reputāciju vērtēšana.

Kā to pamatoti norāda Ģenerālprokuratūra, ar grozījumiem tika precizēts Prokuroru amata kandidātu atlases nolikums, kurā noteikts, ka trešajā atlases kārtā vērtējama pretendenta reputācija, līdz ar to nav pamatots pieteicēja arguments, ka tas, ka pieteicēja reputācija netika vērtēta, pats par sevi ir pietiekams pamats rīkot atkārtotu atlasi, jo nolikums, kas bija spēkā laikā, kad pieteicējs pretendēja uz prokurora amatu, kā obligātu kritēriju neizvirzīja nevainojamu reputāciju.

[14] Vērtējot trešās kārtas konkursa norisi, tostarp pieteicēja kandidatūru un pārējo divu amata pretendentu atlasi trešajā kārtā, tiesa konstatē, ka konkurss bija objektīvs, tika ievērots procesuālais taisnīgums, netika pārkāpts patvaļas aizlieguma princips un atšķirīgas attieksmes aizlieguma princips, visiem pretendentiem bija vienādas iespējas un vienādi apstākļi, kā arī, pieteicēja novērtējums veikts pēc tādiem pašiem kritērijiem kā pārējiem pretendentiem, kas izriet, salīdzinot pieteicēja interviju ar pārējo divu amata kandidātu intervijām.

Tiesa nekonstatē, ka trešās atlases kārtas laikā tika pieļauti pārkāpumi, kuri varēja ietekmēt atlases rezultātu kopumā.

Turklāt, pretēji pieteicēja apgalvojumiem, ka prokuratūra liek šķēršļus viņa profesionālajai darbībai, rīkojas tendenciozi, izsaka apgalvojumu, ka „visi zina, ka /pers. C/ un /pers. D/ ietekmēja šo lēmumu", tiesas sēdē pieteicējs nespēj pamatot, kas ir tie apstākļi, ko visi zina, tajā skaitā tiesa, kādi šķēršļi tiek radīti pieteicējam no prokuratūras puses pie apstākļa, ka pieteicējs šobrīd veiksmīgi turpina juridisko karjeru Valsts ieņēmumu dienestā. Turklāt lietas materiāli nepārprotami liecina, ka pieteicējs ir veiksmīgi pārvarējis pirmās divas prokuroru amata kandidātu atlases kārtas, tātad nav saprotams, kā izpaudās šķēršļu likšana un apzināta nevēlēšanās pieteicēju uzņemt kandidātu sarakstā. Papildus tiesa vērš pieteicēja uzmanību uz to, ka iekļaušana prokurora amata kandidātu sarakstā vēl negarantē kļūšanu par prokuroru, negarantē amatu. Prokurora amata kandidātam vēl ir jāveic stažēšanās process, jāaizstāv stažēšanās programma, kā arī jānokārto sekmīgi prokurora kvalifikācijas eksāmens.

Nav pamatota pieteicēja atsauce, ka Komisijas locekļi nebija kompetenti, jo nav eksperti psiholoģijā un pedagoģijā. Tiesa norāda, ka šāda prasība Komisijas locekļiem nav izvirzīta nevienā tiesību aktā, līdz ar to arguments nav pamatots.

Pieteicējs pieteikumā un tiesas sēdē izsaka ļoti daudz apgalvojumus un pieņēmumus, kas nav faktos un pierādījumos balstīti, tātad nav pārbaudāmi un vērtējami. Tajā skaitā, tiesa nekonstatē, ka pieteicējs Komisijas sēdē būtu pazemots, turklāt pieteicējs pats nenorāda, kā minētais, viņaprāt, izpaudies. Tāpat apgalvojums, ka Komisija pret pieteicēju ir negatīvi noskaņota, ar aizspriedumainu attieksmi, ir pieņēmumos balstīts. No pieteikuma izriet, ka Komisija pieteicēja intervijas laikā ir veikusi taisnīguma izmīcināšanu, patiesības nozagšanu, bet tiesas sēdē pieteicējs nespēja argumentēt, kā tas izpaudies.

Vienlaicīgi no lietas materiāliem un tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka pieteicējs nepiekrīt Komisijas vērtējumam pēc būtības, ka vērtēšana notikusi, pamatojoties uz pieņēmumiem, bet procesuālos pārkāpumus norāda formāli, tos nespējot pamatot, paskaidrot sīkāk.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka pieteicējs iepriekš minētos argumentus nav pamatojis, pierādījumos balstījis, bet izteicis apgalvojuma formā. Līdz ar to apgalvojumi bez pamatojuma ir atzīstami par pieteicēja subjektīvu viedokli, redzējumu par Komisijas sēdi un nav vērtējami.

Attiecībā uz pieteicēja argumentu par tiesībām tikt aizmirstam, ar ko pieteicējs domā prokuratūras piekļuvi viņa administratīvajiem pārkāpumiem, tiesa norāda, ka šie ir apstākļi, kuru pārbaude ir noteikta kā viena no prasībām amata kandidātiem, turklāt pašiem šos faktus norādīt savā pieteikumā. Tiesa konstatē duālu pieteicēja attieksmi šajā jautājumā, konkrēti, nav saprotams, kāpēc tiesības tikt aizmirstam pieteicējs attiecina uz sev, iespējams, negatīvu apstākli, tas ir, pieļautajiem administratīvajiem pārkāpumiem, bet vienlaicīgi ir lūdzis ģenerālprokuroru atbrīvot viņu no testa kārtošanas, uzskatot, ka pieteicējs vēl gadu atpakaļ ir ieņēmis prokurora amatu, tāpēc nav nepieciešamības veikt viņa zināšanu pārbaudi. Minētais liecina, ka tieši pieteicējs pats brīžiem sevi vērtē atšķirīgi no citiem kandidātiem, uzskatot, ka viņš ir prioritārākā stāvoklī, kā pats to norāda „zina drēbi".

[15] Tā kā pieteicējs neizpildīja prasības trijos no astoņiem prokurora amata kandidātu atlases trešās kārtās kritērijiem, iegūstot negatīvu vērtējumu, kā arī tiesa nav konstatējusi procesuālos pārkāpumus Komisijas darbā, veicot pieteicēja intervēšanu atlases trešajā kārtā, tiesa atzīst, ka Komisijas lēmums neiekļaut pieteicēju prokurora amata kandidātu sarakstā ir tiesisks un pamatots, savukārt pieteicēja pieteikums nav pamatots, tāpēc ir noraidāms.

[16] Senāta praksē jau ilgstoši ir nostiprinājusies atziņa, ka tiesas pienākums argumentēt spriedumu nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (Senāta 2017.gada 21.marta sprieduma lietā Nr.SKA-583/2017 (A420307713) 12.punkts).

Tādējādi tiesa šajā spriedumā neatrunā visus pieteicēja norādītos argumentus, kā vien tos, kam ir būtiska nozīme izskatāmajā lietā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu daļā par Ģenerālprokuratūras 2023.gada 24.augusta lēmuma Nr.N-101-2023-00388 atzīšanu par prettiesisku un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru Ģenerālprokuratūrai tiktu uzdots atkārtoti organizēt attiecīgo pretendenta atlases kārtu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese D.Grabovska